

2018-10-03

Länsstyrelsen i Skåne

Lunds kommuns yttrande över Handlingsplan för Skånes friluftsliv

Lunds kommun anser att det är positivt att Länsstyrelsen har tagit fram en regional handlingsplan för friluftslivet i Skåne.

Skånes skyddade områden är ofta små till ytan och friluftsliv har inte varit huvudsyftet då de avsatts. Infrastruktur (leder, rastplatser, toaletter, information, skyltar m.m.) och underhåll av dessa håller ofta inte tillräckligt hög standard för att det ska vara attraktivt ur turismsynpunkt eller för den lokala/regionala besökaren. Det är viktigt att medel avsätts för löpande kostnader, drift och utveckling av den infrastruktur som uppstår i samband med ökad tillgänglighet för friluftslivet. En regional skötselorganisation för friluftslivet (mellankommunal, stat, region) bör utredas, jämför till exempel med Stiftelsen skånska landskap och Västkuststiftelsen.

Tidsperioden för handlingsplanen anges till 2018-2020 och det framgår inte vad som händer efter 2020.

I handlingsplanen presenteras de tio statliga friluftsmål som följer samma struktur som de nationella miljö kvalitetsmålen och som gäller fram till 2020. Dessa mål kommer nationellt att följas upp 2019. Innebär detta att de friluftsmål som handlingsplanen kopplar till kommer att revideras 2020? Det är inte sannolikt att de föreslagna målen kommer att vara uppfyllda redan 2020.

Det hade varit positivt om förhållandet mellan statliga mål och regionala förslag till åtgärder och uppföljning tydligare hade framgått av förslaget.

2018-10-03

Handlingsplanens föreslagna åtgärder

Föreslaget till handlingsplan innehåller sammantaget 45 olika åtgärdsförslag av mycket olika karaktär, allt från stimulans till bildande av olika nätverk och samarbeten till framtagande av enskilda broschyrer. Lunds kommun anser att åtgärdsförslagen hade varit mera greppbara om de hade legat på en mer likartad och lägre detaljeringsnivå.

Av de 45 åtgärderna utpekas kommunerna som huvudansvariga för fem åtgärder och delansvarig i ytterligare 17. I en del fall handlar det om samarbeten där Lunds kommun redan ingår. Lunds kommun kommenterar nedan de åtgärder där vi har förslag till förbättringar:

2. Förstudie: gemensam skånsk "friluftsportal" på webben

Här är det angeläget att Naturum Skrylle finns med.

3. Årlig uppdatering av karttjänsten "Ledinventering Skåne"

Etablerade MTB-leder bör läggas till ledinformation. Tjänsten behöver förbättras och bli mer användarvänlig. Spridning via sociala medier kan vara ett sätt att nå ut med informationen.

5. Sammanställning av naturguidningsbroschyr

Programmet skulle kunna läggas till på en eventuell friluftsportal, gärna som en kalender som visar aktuella evenemang för att göra portalen mer levande.

6. Samverkan mellan Länsstyrelsen och Region Skåne samt Stiftelsen Skånska Landskap

Samverkan ska stärkas mellan regionala aktörer. Kommunerna står för mycket av den praktiska skötseln och även planering för friluftsliv. Därför behöver kommunernas delaktighet fångas upp, annars missas en väsentlig del. Bjud också in RÅSK för samverkan och dialog. Den nye friluftssamordnaren i Lunds kommun är även sekreterare för RÅSK.

7. Samverkan mellan Länsstyrelsen och Markägarrepresentanter

Lunds kommun uppmuntrar till avstämning med kommunrepresentanter i samband med dialog med mark- och jordägare då kommunerna också för en kontinuerlig dialog med dessa intressen.

8. Inrätta ett skånskt friluftsnätverk samt punkt 9. Årlig skånsk tankesmedja för friluftsliv

Lund deltar gärna. Det är extra värdefullt med hänsyn till när kommunala friluftspaner ska tas fram.

2018-10-03

12. Samverkan inom kommuner

Inom Lunds kommun finns en friluftssamordnare som gärna samarbetar med Länsstyrelsen, andra kommuner samt intresseorganisationer och markägare.

15. Sprida kunskap om allemansrätten i skolan

Naturum Skrylle har många programaktiviteter där allemansrätten blir en naturlig del i samtalen och programpunkterna.

16. Översyn av möjligheter till tillsyn enligt allemansrätten

Det finns ett stort behov av fler naturvårdsvakter för information och bevakning av de regler som finns för naturreservat m.m. Dessa behöver arbeta när allmänheten är ute i skog och mark dvs utanför normal kontorstid, kvällar och helger.

En stor del av skåningarnas friluftsliv bedrivs på privat mark. Hur möter stat/region/kommuner markägare som har frågor kring hantering av friluftsliv på privat mark och hur ska eventuella konflikter hanteras? De privata markägarnas oro för friluftslivets utveckling behöver tas på stort allvar för att inte riskera inskränkningar i allemansrätten.

Det står i remissen att "många" upplever att tillsynen och efterlevnaden av allemansrätten behöver förbättras. Vem eller vilka är det som upplever detta? Lunds kommun upplever att det är svårt att finna medel till löpande kostnader där tillsyn är en viktig del. Här skulle Länsstyrelsen kunna spela en viktig roll genom att öka insatserna på tillsyn i skyddade områden. Lunds Kommun har mycket positiva erfarenheter av en tillsynsman på deltid (naturvårdsvakt) med positiv återkoppling både från markägare och från andra aktörer.

17. Kommunerna tydliggör friluftslivet i samhällsplaneringen

Länsstyrelsen och andra regionala aktörer bör jobba aktivt genom information till politiker och andra beslutsfattare om vikten av möjlighet till friluftsliv och de utmaningar som friluftslivet står inför i Skåne. Är möjligheter till ett bra friluftsliv en kostnad eller en intäkt/tillgång för regionen? Lund har påbörjat arbetet med en friluftspan.

20. Broschyr: Planera för friluftsliv

Lunds kommun uppmuntrar till att den blir klar så tidigt som möjligt, gärna i form av en vägledning för att underlätta och inspirera kommunerna till handling. Även här är en kontinuerlig uppdatering viktig.

2018-10-03

24. Grönare städer skapar attraktiv tätortsnära natur

För allas tillgång till natur oavsett socioekonomisk tillhörighet är den tätortsnära ofta den viktigaste.

28-30. Om naturturism

Viktigt att undersöka hur de som lever och verkar i området kan ta del av ökade inkomster från naturturism.

35-38. Friluftsliv i skolan

Det finns möjligheter för naturområden att öka kapaciteten för att ta emot skolklasser på friluftsdagar, men det innebär ett ökat behov av naturpedagoger.

Anders Almgren

Kommunstyrelsens ordförande